

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civillietas>Kuras valsts tiesal ir piekrišana?

Kuras valsts tiesal ir piekrišana?

Francija

1 Vai man prasība ir jāceļ vispārējā tiesā vai specializētajā tiesā (piemēram, darba strīdu tiesā)?

Francijas tiesību struktūrā pastāv divu veidu tiesas — administratīvās un vispārējās jurisdikcijas tiesas.

Katrai kategorijai ir trīs līmeņu struktūra.

Pirmajā kategorijā vispārējās piekrišanas tiesas, kas pasludina spriedumus, ir administratīvās tiesas (*tribunaux administratifs*), kā arī dažādas specializētās administratīvās tiesas. To lēmumus var apstrīdēt administratīvajās apelācijas tiesās (*cours administratives d'appel*). Visbeidzot, šo tiesu nolēmumus pārskata Valsts padome (*Conseil d'Etat*).

Otrajā kategorijā vispārējās piekrišanas tiesas, kas pieņem lēmumus pirmajā instancē, ir apgabaltiesas (*tribunaux de grande instance*), kā arī vairākas citas tiesas, kuru jurisdikcija noteikta ar tiesību aktiem. Šādu lēmumus var apstrīdēt apelācijas tiesās (*cours d'appel*), kurās ir vairākas palātas (civillietu (*civile*), sociālo lietu (*sociale*), komercietu (*commerciale*) un kriminālietu (*criminelle*) palātas). Apelācijas tiesu nolēmumus var pārsūdzēt Kasācijas tiesā (*Cour de cassation*) (kam ir vairākas palātas, kuras strukturētas atbilstoši jomām, kas uzskaitītas attiecībā uz apelācijas tiesām).

Tiesu kategoriju iedalījums ir norādīts turpmāk.

Administratīvās tiesas:

Valsts padome (1)

Administratīvās apelācijas tiesas (8)

Administratīvās tiesas (42)

Vispārējās tiesas:

Kasācijas tiesa (1)

Apelācijas tiesas (36)

Augstākā apelācijas tiesa (*Tribunal supérieur d'appel*) (1)

Apgabaltiesas (164) (no tām 16 ir jurisdikcija komercietās)

Pirmās instances tiesas (*Tribunaux de première instance*) (4) (no tām 2 ir jurisdikcija komercietās)

Mazgadīgo tiesas (*Tribunaux pour enfants*) (155)

Sociālā nodrošinājuma lietu tiesas (*Tribunaux des affaires de sécurité sociale*) (114)

Rajona tiesas (*Tribunaux d'instance*) (307)

Nodarbinātības lietu tiesas (*Conseils de prud'hommes*) (210)

Darba tiesas (*Tribunaux du travail*) (6)

Komercietas (*Tribunaux de commerce*) (134)

Vispārējo tiesu specializācija ir šāda:

Rajona tiesas izspriež visbiežāk sastopamos strīdus. Parasti tās izskata visas prasības par summām, kas nepārsniedz EUR 10 000. Tām ir arī jurisdikcija spriest par konkrētiem specifiskiem strīdiem (nesamaksāta īres maksa, darba samaksas apķīlāšana, darbvietas līmeņa vēlēšanas, kredīts patērētāju tiesību jautājumos);

Komercietās ir jurisdikcija attiecībā uz strīdiem starp tirgotājiem, kredītiestādēm vai abu minēto veidu uzņēmumiem, strīdiem, kas saistīti ar tirdzniecības uzņēmumiem, kā arī strīdiem, kas attiecas uz komercdarījumiem starp jebkurām personām un uz tirdzniecības uzņēmumu finansiālām grūtībām (likvidāciju un maksātnespējas administrēšanu, utt.);

lauksaimniecības zemes tiesām (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) ir jurisdikcija izskatīt strīdus starp lauksaimniecības zemes nomniekiem un īpašniekiem (nomas saimniecība, graudniecības līgumu slēgšana);

nodarbinātības lietu tiesas izskata visus strīdus starp darba ņēmējiem un darba devējiem, uz ko attiecas individuāli privāttiesību darba līgumi;

līdz datumam, kas noteikts ar dekrētu, un vēlākais līdz 2019. gada 1. janvārim sociālā nodrošinājuma lietu tiesām (*tribunaux des affaires de sécurité sociale*) ir jurisdikcija izskatīt strīdus, kuriem piemērojami tiesību akti un noteikumi par sociālo nodrošinājumu un lauksaimniecisko savstarpējo apdrošināšanu; no datuma, kas noteikts ar dekrētu, un vēlākais no 2019. gada 1. janvāra šādi strīdi būs īpaši izraudzītu apgabaltiesu jurisdikcijā;

līdz datumam, kas noteikts ar dekrētu, un vēlākais līdz 2019. gada 1. janvārim darbnespējas strīdu tiesas (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) izskata strīdus, kas attiecas uz darbnespēju vai darbnespējas pakāpēm, pastāvīgu darbnespēju un neatbilstību amatam; no datuma, kas noteikts ar dekrētu, un vēlākais no 2019. gada 1. janvāra šādi strīdi būs īpaši izraudzītu apgabaltiesu jurisdikcijā;

militāro pensiju tiesas izskata strīdus, kas saistīti ar militārajām pensijām.

2 Ja lieta ir piekrišana vispārējai tiesai (t.i. par lietu izskatīšanu atbild šādas tiesas), kā lai noskaidroju, konkrēti kurā tiesā man ir jāiesniedz prasības pieteikums?

2.1 Vai pastāv atšķirība starp zemākām un augstākām vispārējām tiesām (piemēram, rajona tiesas kā zemākās tiesas un apgabaltiesas kā augstākās tiesas), un, ja, jā, tad kura ir kompetenta manā gadījumā?

Jurisdikcijas sadalījums starp apgabaltiesām, rajona tiesām un vietējām tiesām (*juridictions de proximité*) ir norādīts iepriekš. Jāņem vērā, ka gadījumos, kad jurisdikcija nav īpaši piešķirta citām tiesām, kompetentās vispārējās piekrišanas tiesas ir apgabaltiesas.

Rajona tiesām ir jurisdikcija iztiesāt strīdus par summu līdz EUR 10 000 ieskaitot un strīdus saistībā ar konkrētām lietām, piemēram, patērētāju tiesībām, pieaugušo aizgādību un telpu nomu, par neierobežotām summām.

Apgabaltiesām ir jurisdikcija attiecībā uz visiem citiem civilstrīdiem, kas nav citu tiesu jurisdikcijā, īpaši saistībā ar ģimenes lietām.

2.2 Teritoriālā piekrišana (vai par manu lietu ir atbildīga A pilsētas vai B pilsētas tiesa?)

2.2.1 Teritoriālās piekrišanas pamatnoteikums.

Vispārējais noteikums paredz, ka jurisdikcija ir atbildētāja dzīvesvietas tiesai. Šā noteikuma mērķis ir sniegt atbildētājiem noteiktu aizsardzības pakāpi, jo viņiem ir vieglāk aizstāvēties tiesā, kas atrodas vistuvāk to mājām.

Tāpēc, ja atbildētājs ir fiziska persona, jurisdikcija ir tās vietas tiesai, kur atrodas atbildētāja domicils vai dzīvesvieta. Juridiskas personas (uzņēmuma, apvienības) gadījumā jurisdikcija ir tās reģistrācijas vietas tiesai, parasti — juridiskās adreses vietas tiesai. Dažreiz galvenā zināmā reģistrācijas vieta atšķiras no juridiskās adreses. Šādos gadījumos ir iespējams vērsties galvenās reģistrācijas vietas tiesā. Attiecībā uz lieliem uzņēmumiem ar vairākām filiālēm prasības pieteikumu var iesniegt tās vietas tiesai, kur atrodas viena no uzņēmuma filiālēm.

2.2.2 Šī pamatnoteikuma izņēmumi.

2.2.2.1 Kādos gadījumos varu izvēlēties starp tiesu pēc atbildētāja dzīvesvietas (atbilstoši pamatnoteikumiem) un citu tiesu?

Līgumi — prasītāji var ierosināt prasību vai nu tās vietas tiesai, kur atbildētājs ir rezidents, vai — atkarībā no līguma veida — tās vietas tiesai, kur paredzēts piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus.

Lietās, kas attiecas uz atbildību par kaitniecisku darbību (kaitējumu/deliktu), un civiltiesvedībā, kas apvienota ar kriminālvajāšanu, prasību var ierosināt atbildētāja dzīvesvietas tiesā vai tās vietas tiesā, kur radušies zaudējumi vai kur notikusi kaitnieciskā darbība.

Ar nekustamo īpašumu saistītās lietās — prasītājs lietu var ierosināt īpašuma atrašanās vietas tiesā.

Lietās, kas saistītas ar uzturlīdzekļiem vai iemaksām laulības izmaksu segšanā — prasītājs var izvēlēties starp atbildētāja dzīvesvietas tiesu vai kreditora dzīvesvietas tiesu, t. i., prasītāja dzīvesvietas tiesu.

Strīdos, kuros iesaistīti patērētāji — patērētāji var izvēlēties vērsties tās vietas tiesā, kur viņi dzīvojuši līguma noslēgšanas vai kaitnieciskās darbības brīdī.

2.2.2.2 Kādos gadījumos man prasība ir jāceļ citā tiesā nevis pēc atbildētāja dzīvesvietas (atbilstoši pamatnoteikumiem)?

Strīdos par uzturlīdzekļiem vai kompensācijas maksājumiem — jurisdikcija ir kreditora laulātā dzīvesvietas tiesai vai tā vecāka dzīvesvietas tiesai, kurš ir galvenais bērnu aprūpētājs, pat ja bērni ir pieauguši.

Laulības šķiršana — jurisdikcija ir ģimenes dzīvesvietas tiesai. Ja laulātie dzīvo atsevišķi, jurisdikcija ir bērnu dzīvesvietas tiesai. Ja laulātajiem nav bērnu, jurisdikcija ir atbildētāja dzīvesvietas tiesai.

Mantošana — jurisdikcija ir mirušās personas pēdējās dzīvesvietas tiesai.

Ar nekustamo īpašumu saistītās lietās — jurisdikcija ir īpašuma atrašanās vietas tiesai.

Īpašuma noma — jurisdikcija ir īpašuma atrašanās vietas tiesai.

2.2.2.3 Vai tiesas procesa dalībnieki var vienoties par kompetento tiesu, kas citādi nebūtu kompetenta šajā procesā?

Visām specializētajām tiesām ir ekskluzīva jurisdikcija, un tiesai iebildums pret jurisdikciju jāizvirza automātiski. Vienīgā iespēja iesniegt prasību tiesā, kam parasti nebūtu jurisdikcijas, ir izvēlēties starp apgabaltiesām un rajona tiesām lietās, kurās tām nav ekskluzīvas kompetences.

Līguma noteikumi, kas ir pretrunā teritoriālās jurisdikcijas un piešķiršanas noteikumiem, parasti nav spēkā, izņemot starp diviem tirgotājiem noslēgtus līgumus, ar nosacījumu, ka konkrētais noteikums ir formulēts ļoti skaidri.

3 Ja kompetenta ir kāda speciāla tiesa, kā var noteikt, tieši pie kuras tiesas būtu jāvērsas?

Komerctiesas — parasti jurisdikcija ir atbildētāja dzīvesvietas tiesai. Lietās, kas attiecas uz atbildību par kaitniecisku darbību, jurisdikcija ir tās vietas tiesai, kur notikusi kaitnieciskā darbība, vai tiesai, kuras jurisdikcijā nodarīts kaitējums.

Lauksaimniecības zemes tiesas — jurisdikcija ir īpašuma atrašanās vietas tiesai.

Nodarbinātības lietu tiesas — darba ņēmēji var vērsties tās vietas tiesā, kur reģistrēta viņu darbavieta, līguma noslēgšanas vietas tiesā vai tās vietas tiesā, kur ir uzņēmuma, kas viņus nodarbina, juridiskā adrese. Ja darbs veikts ārpus uzņēmuma reģistrācijas vietas, lieta jāierosina darba ņēmēja dzīvesvietas nodarbinātības lietu tiesai.

Sociālo lietu tiesas (līdz datumam, kas noteikts ar dekrētu, un vēlākais līdz 2019. gada 1. janvārim) — jurisdikcija parasti ir attiecīgā maksājumu saņēmēja vai darba devēja dzīvesvietas tiesai vai atbildētājorganizācijas juridiskās adreses vietas tiesai, ja strīds ir starp organizācijām, kuru juridiskās adreses ir dažādās jurisdikcijās.

Saistītās saites

[Tieslietu ministrijas tīmekļa vietne](#)

[Legifrance tīmekļa vietne](#)

Lapa atjaunināta: 23/07/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Vairākās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.